

— Megbűnhődte már e nép a múltat s jövődőt!

És ki merne kételkedni abban, hogy az égi pártfogás, amelyben mindig részesültünk, éppen magyar szentjeink közbenjárására, most cserben hagyna bennünket, ha hívő hittel, teljes bizalommal hozzá fordulunk. Az ezeréves történelem arra tanít bennünket, hogy célja van velünk a jó Istennek ezen a földön. Azt is láthatja mindenki, aki akarja, hogy ezeréves történelmünkben mindig akkor értek csapások, szenvedések, amikor hátatfordítottunk égi Pártfogónknak, amikor azt hittük, hogy az Ő közbenjárása nélkül is megvédhetjük hazánkat! Tanuljunk a múltból s vegyük észre egyszer, hogy vissza kell térnünk Árpád-házi királyaink hagyományához, mély és bensőséges vallásosságához, ha azt akarjuk, hogy az, amit ők alkottak, újra nagy és időtálló legyen! Hazánkat szentek, hősök, nagyok alkották, csak akkor remélhetjük további fennmaradását, ha követjük az alkotók szándékát s nyomdokaikon haladunk.

Ezért nem szomorú nap nekünk már június 4-e, azért nem esünk kétségbe akkor sem, ha újból beborult fölöttünk az ég. Mert tudjuk, érezzük, hogy van Aki vigyáz reánk, aki meghallgatja hívó, kérő szavunkat, ha hozzáfordulunk!

Igy, ebben a hitben mondhatjuk a költővel mi is:

Még jóni kell, még jóni fog

Egy jobb kor,

Mely után buzgó imádság epedez

Százezrek ajakán.

MESEDÉLUTÁN.

— A hősök tiszteletéről. —

Hős diákok.

A háborús nagy iskolában,

Halálos harcok mámorában

Klió, ki mindent följegyez:

Kit ide írt föl: mind hiányzó

S halnitudásban mind jeles.

Nevüktől ég a büszke márvány

És szól: reám csak vérnek árán

És csak arannyal szabad írni, —

S aki olvassa, annak — szabad sírni...

Nagy sírásó a magyar élet,

És sok vért szomjaz szakadatlan

És temetők porából éled,

*És holtakból lesz halhatatlan...
 Így haltak ők is, hős diákok,
 Vihartól tépett, elgázolt virágok;
 A föld porából égre nőttek,
 A magasságban kell keresni őket,
 És — fölfelé kell nézni rájuk!...*

*Testvérek, magyarok!
 Hazáért halni: szép halál,
 De néktek, óh, jaj! nincs hazátok,
 E föld még megváltásra vár...*

*Ha lesznek újra férfiak
 S teremnek újra hős diákok,
 Ha bosszúnk forrva fölriad
 És vérrel írunk új világot, —
 Csak akkor lesz itt igaz ünnep,
 Föltámadása nemzetünknek,
 És megdicsőül minden hős halott;
 S míg hálát zengünk majd az Urnak,
 Az égen büszkébb fényre gyulnak
 A sápadt magyar csillagok;
 Szemünkre tisztább könny szivárog, —
 Így fogunk, büszkén, nézni rájuk,
 Szívünkben dallal, diadallal:
 Dicsőség nektek, hős diákok!*

SAJÓ SÁNDOR.

A muszka pipa.

Mikor a háború kitört, a mozgósítás híre riasztotta fel a kis falut. Mindenki olyan volt a lelkében lázas megdöbbenésével, mint ha a meleg vérnek párája áldozati füstként imbolyogna. A férfiak keze marokba szorult és ajkukba haraptak, és megfásult vonásaikon rejtett indulatok dermedeztek; az asszonyok rémeket láttak és meredt üveg szemű hullákat, és irtózással csapták össze a kezüket. Otthon bujdosó némasággal bezárták a kis gazdaságukat: istállót, kamrát, pajtát. Mintha leltárt vennének fel, megható módon mondták az asszonyoknak: „ezzel ezt tégy” ezzel azt tégy, asszony, ha... — elesüklük a hangjuk — ha odatalálnék veszni“. Azután fölszakadt a lelkéből, mélységes mélyből egyik-másiknak: „de hiszen majd csak haza hoz az Isten“!

Ilyesvalami történt egyik ügyes, zsupos-tetős kis parasztházban, öt-hat lélek kicsi tanyáján. Ebben a házban élt egy bizonyos fiatal gazda; nyers, dolgos, vagyonszerző fiú. Így mondom,